

Yhteenveto Kirkkonummen vesistöjen kunnostustoimenpiteistä 2023

4.4.2024

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry tuottaa Kirkkonummen kunnalle sekä tutkimuspalveluita että vesien hoitoa ja kunnostuksia. Vesien hoitoa ja kunnostuksia toteutettiin yhdistyksen toimesta osana kahden monivuotisen vesistövisiosopimuksen toimintaa (Esteetön ja elinvoimainen Siuntionjoki 2030, Rannikkovesivisio 2050) ja Veikkolan vesistökuunnostus 2021–2022-hankkeessa sekä lisäksi toteutettiin haja-asutuksen jätevesineuvontaa koko Länsi-Uudenmaan kuntien ja yhdistyksen yhteistoimintana. Keväällä 2023 toteutettiin myös LUVYn koordinoimana kaikkien Länsi-Uudenmaan kuntien yhteinen Suomen uuden hallituksen hallitusohjelmaan kohdistunut Itämeripainotteinen vaikuttamisprojekti (Miltton). Kunnalla on myös omaa vesiensuojelutoimintaa.

Konkreettisten kunnostustoimenpiteiden lisäksi tehtiin myös tapahtumamarkkinointia ja viestintää. Toimenpiteistä ja tapahtumista viestittiin tiedottein sekä sosiaalisessa mediassa. Osa tiedotteista julkaistiin myös paikallisissa lehdissä. Materiaalia tuotettiin ja päivitettiin vesientila.fi -sivustolle, joka palvelee kaikkia Länsi-Uudenmaan alueen vesistöistä ja niiden tilasta kiinnostuneita. Visiot sekä haja-asutuksen jätevesineuvonta osallistuivat yhteisellä pisteellä Kirkkonummipäiville elokuussa 2023. Lisäksi tuotettiin ja ylläpidettiin vesistökuunnostuksiin liittyvää paikkatietoaineistoa.

Vuoden 2023 rahoitus

	Kunnan rahoitus	Vastarahoitus	Kohdealue
Siuntionjoki 2030-visio	30 000,00 €	30 000,00 €	Siuntionjoen valuma-alue
Rannikkovesivisio 2050	30 000,00 €	30 000,00 €	Tavastfjärden
Veikkolan vesistökuunnostus	30 000,00 €	30 000,00 €	Veikkolan vesistöt
Hajajätevesi	20 000,00 €	0,00 €	Neuvonta koko kunta, kiinteistökohtainen neuvonta
Kunnan oma toiminta	57 372,89 €	0,00 €	Mm. avustukset, Lapinkylänjärven kunnostussuunnitelma
Itämeriprojekti/Miltton	4 000,00 €	0,00 €	Länsi-Uudenmaan kuntien yhteinen hallitusvaikuttaminen
Yhteensä	171 372,89 €	90 000,00 €	

Siuntionjoki 2030 -vision toimenpiteet vuonna 2023

Selvitykset ja suunnitelmat

- Stora Lonoksin kunnostussuunnitelman jatkaminen

Järvikuunnostukset ja kunnostusten vaikuttavuuden seuranta

- Heparin tehokalastus kolmas ja viimeinen tehokalastusvuosi
 - o Syysnuottaus ostopalveluna (9 apajaa, 7 pv)
 - o Rysä- ja katiskapyynti
- Heparin koekalastus
- Heparin vedenlaadun ja eläinplanktonin seuranta
- Heparin kosteikon seuranta

Virtavesitoimenpiteet

- Kvarnån puroinventointi (Petäjärvestä Stora Lonoksiin) toimenpide-ehdotuksineen

Maataloustoimet

- Neuvonta ja yhteydenpito toimijoihin

Muut toimenpiteet

- Avustettiin Sjökullan osakaskuntaa Heparin laittoman pohjapadon purkamisessa vesilain mukaiseen korkoon sekä osakaskunnan järjestäytymisasiassa ja Heparin pohjapatohankkeen valmistelussa

Rannikovesivision 2050 toimenpiteet vuonna 2023

Selvitykset ja suunnitelmat

- Jolkbyån vesienhallinta ja -suojelurakenteiden yleissuunnitelma sekä kohdekortit
- Estbyån tarkennetun toimenpideohjelman/yleissuunnitelman laadinta (kattaen loput Estybån alueesta) sisällytettiin osaksi EU:n Central Baltic -hakemusta, josta odotetaan päätöstä helmikuun 2024 aikana, sekä osaksi VALLU (Valuma-aluekunnostusta Länsi-Uudellamaalla) -hankkeen hakemusta, josta odotetaan päätöstä kesään 2024 mennessä. Jos Central Baltic saa rahoituksen, Estbyån tiputetaan pois VALLU-hankkeesta.

Maataloustoimet

- Hanke-esittely maatalousyhdistyksessä (21 osallistujaa)

Muut toimenpiteet

- Neuvottelut yhteistyöstä WWF:n kanssa Jolkbyån Hemträsketin alueelle kosteikko- ja kaksitasouoma-kokonaisuuden toteuttamisesta vuoden 2024 aikana.

Veikkolan vesistökuunnostuksen toimenpiteet vuonna 2023

Järvikuunnostukset ja kunnostusten vaikuttavuuden seuranta

- Kaljärven tehokalastus
 - o Syysnuottaus ostopalveluna (16 pv)
- Suppeampi vedenlaatu seuranta (a-klorofylli ja kokonaisfosfori) Perälänjärvellä ja Lamminjärvellä 3 krt/v, laajempi vedenlaatu seuranta Kaljärvellä
- Kaljärven eläinplanktonseuranta 2 krt/v tehokalastuksen vaikutuksen arvioimiseksi
- Kaljärven verkkokoekalastus

Valuma-aluekunnostukset

- Veikkolan Lampareentien ja Kaljärven Nedergårdin kosteikkokohteiden suunnittelutyön kilpailutus ja suunnittelun aloittaminen. Suunnitelmien toteuttamisen sisällyttäminen osaksi Veikkolan vesistökuunnostus 2024–2025-hanketta.
 - o Veikkolan Lampareentien suunnitelma valmis

Muut toimenpiteet

- Veikkolan yleisötilaisuus (19 osallistujaa)

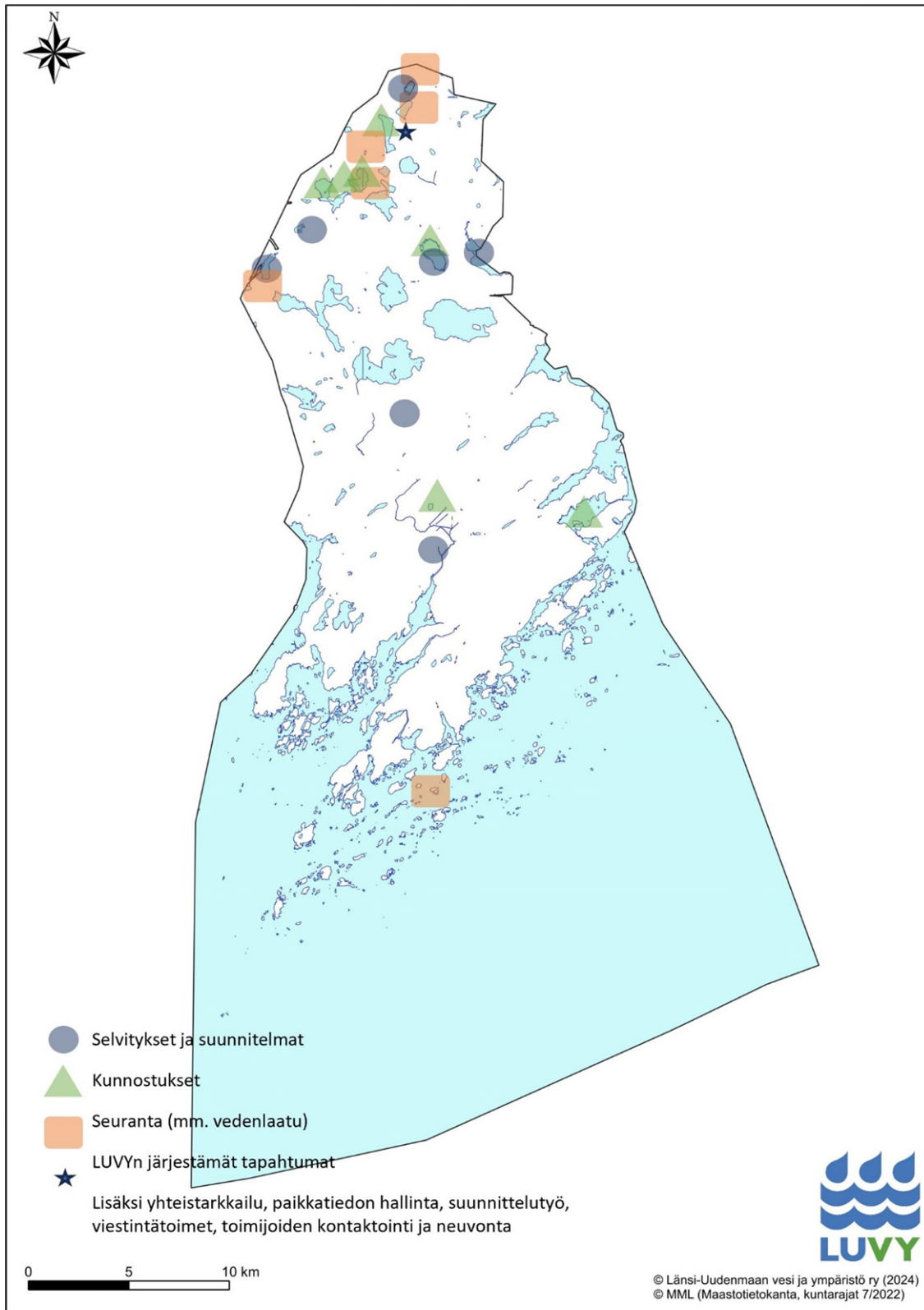
Haja-asutuksen jätevesineuvonta vuonna 2023

- Ingelsin alueella tarjottiin kiinteistökohtaista neuvontaa 21 kiinteistölle ja käynti toteutui yhdellä kiinteistöllä. Kertausneuvontaa tehtiin Humaljärven ranta-alueilla, jonne neuvontaa tarjottiin 47 kiinteistölle ja neuvonta toteutui 21 kiinteistöllä.
- Kirkkonummipäivien neuvontapiste, 42 kontaktointia
- Puhelinneuvonta ja sähköpostineuvonta (5 kpl)
- Nettisivujen ylläpitäminen

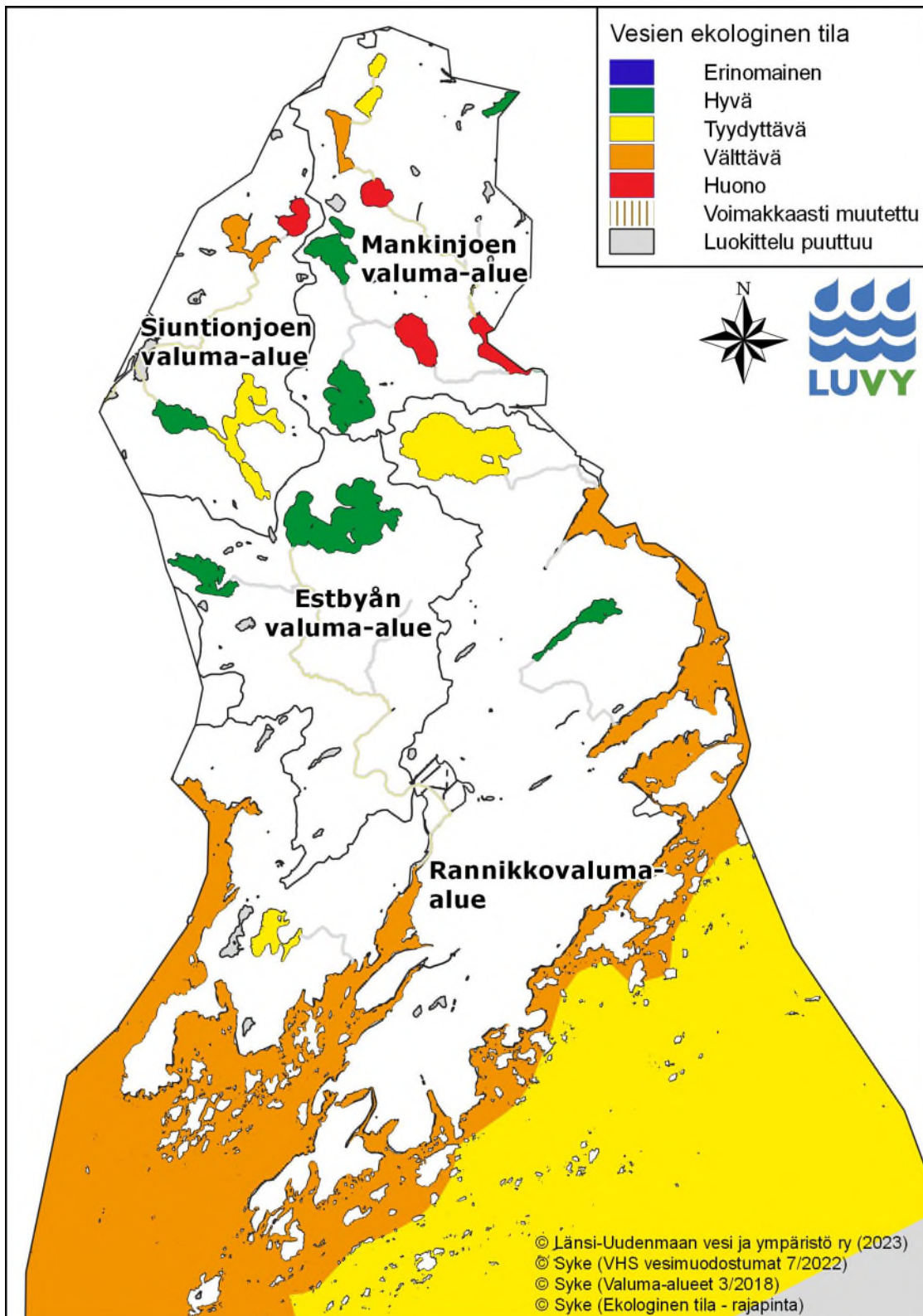
- Lehdistötiedotteet koskien haja-asutuksen jätevesien käsittelyä (4 kpl)

Muut Kirkkonummen vapaaehtoiset vesiensuojelutoimet vuonna 2023

- Kirkkonummen merialueen seuranta laajemmin joka toinen vuosi: seitsemän havaintopaikkaa Upinniemen itäpuolelta Espoonlahden laidalla olevaan Medvastön saaren tuntumaan asti.
- Siuntionjoen ja Pikkalanlahden yhteistarkkailu: Kvarnån ja Bysån -virtavesipisteet
- Lapinkylänjärven kunnostussuunnitelma sekä siihen liittyvät selvitykset (5 kpl)
- Vesiensuojeluavustukset, joilla toteutettiin kunnostuksia Estbyåniin kantatie 51:n eteläpuolelle, Hepparille ja Petäjärvelle, Morsfjärdenille sekä Lapinkylänjärvelle
- Loojärven koekalastus

Kuva 1. Karttakuva tärkeimmistä vesistökuunnostustoimenpiteistä Kirkkonummen kunnan alueella vuonna 2023.

Kuva 2. Kirkkonummen valuma-alueet ja vesien ekologisen tilan luokittelu